

JOHNNY HAR IKKE FORSTÅET SKATTAMÁLIÐ

Eik Banki's skattesag, der kan føres tilbage til den selvangivelse, banken indgav i juni 2012, spøger stadigvæk. Senest har den nye direktør i KvF bidraget til the never ending story. Længe efter at TAKS havde afgjort sagen, søgte direktøren at overbevise sine omgivelser om, at Eik var berettiget til et fradrag. Hvorfor?

AF JØRN ASTRUP HANSEN
DIREKTØR I EIK BANKI, OKTOBER 2010 -
APRIL 2011

TAKS, der længe havde nølet med sagen, underkendte i februar 2017 endeligt Eik Banki's fradrag for tabet i den gamle bank, der var omfattet af den ubegrænsede statsgaranti; tabet på en halv milliard kroner blev i efteråret 2010 dækket af Finansiell Stabilitet (FS). At en så enkel sag efterfølgende kunne køre helt af sporet må undre.

Som bekendt tog banken TAKS' afgørelse til efterretning, og sagen kunne være sluttet her, om ikke TAKS i juni 2015 havde meddelt banken tilladelse til at afskrive FS' tab som goodwill. Tilladelsen, der vakte berettiget opsigt, førte i foråret 2017 til en forvaltningsretlig undersøgelse af TAKS' sagsbehandling. I juli 2017 offentliggjorde Figgjarmálaráðið undersøgelsens konklusioner. Figgjarmálaráðið kunne have sparet os for mange myter, og mange trakasserier, om rådet havde offentliggjort undersøgelsen i dens helhed.

Bárður Larsen konkluderede i sin redegørelse, at banken ikke havde givet TAKS et retvisende billede af sagen, og at afgørelsen i juni 2015 hvilede på et utilstrækkeligt grundlag. Efterfølgende anmeldte TAKS banken til Politiet på Færøerne, der efterforsker sagen i samarbejde

med Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Banken er under mistanke for at have forbrudt sig mod bestemmelserne om skatteunddragelse.

Skomager, bliv ved din læst

På denne baggrund kan det undre, at vi langt hen i 2017 fortsat kunne støde på højt kvalificerede folk af den opfattelse, at Eik Banki havde et berettiget krav på et fradrag i sin skattepligtige indkomst for FS' tab under statsgarantien.

Længe efter at TAKS havde truffet endelig afgørelse i sagen, fastholdt den tidligere direktør på Landssjúkrahúsið (Johnny í Grotinum, JíG), der siden blev direktør for KvF, at FS kunne have solgt et skatteaktiv til en værdi af 90 millioner kroner sammen med den rekonstruerede bank – om ikke KPMG (EY) og jeg havde fejlet som rådgivere for FS. Nu tilfaldt skatteaktivet vederlagsfrit TF Holding. Mente altså JíG, der fandt, at FS havde skudt sig selv i foden. Sygehusdirektøren tog munden fuld, da han – efter at være blevet direktør for KvF – over for en kreds af forundrede medarbejdere gav udtryk for sin uforgribelige mening om sagen: Det var en katastrofe, at TAKS havde nægtet Eik fradrag. En katastrofe? For hvem dog?

Som lægmand uden særlig indsigt i rekonstruktionen af Eik

Banki udtrykte JíG sig forbavsende frimodigt. JíG oplyser, at han alene var drevet af en faglig interesse for sagen. Det havde været nyttigt, om denne interesse havde været understøttet af en relevant indsigt i regnskabsvæsen, selskabsret og skatteret. JíG synes alene at have ladet sig styre af sin mavefor-nemmelse.

Men hvis det faglige indhold i Skattamálið lå JíG så stærkt på sinde, hvorfor lod han sig da nøje med oplysninger, som bestyrelsesformanden i Eik Banki underhånden forsynede ham med? Hvorfor konfronterede han ikke FS eller bankens daglige ledelse i vinteren 2010-11 med sin opfattelse? JíG vidste da godt, at FS og den tidligere ledelse, der havde haft hands on, ikke delte bestyrelsesformandens letkøbte opfattelse af fradraget.

Og hvad fik dog sygehusdirektøren til aktivt at forsøge at påvirke andre – opinionsdannere og journalister – med sin egen, og Eiks, opfattelse af fradraget? Det er dog besynderligt, at JíG påtog sig at forklare andre om en sag, han ikke selv havde forstået. Hvorfor henvendte JíG sig i øvrigt ikke hellere til offentligheden med f.eks. en kronik?

Fionia – irrelevant for Eik

Det fremgår, at JíG var af den opfattelse, at eftersom der i Nordeas overtagelse i 2009 af Fionia Bank var indeholdt et skatteaktiv, så

måtte Eik Banki Føroya's overtagelse i 2010 af den gamle Eik Banki også have indeholdt et skatteaktiv. Det var en forhastet konklusion, som JíG kom til at stå alene med.

Nordea overtog aktieselskabet Fionia Bank; Eik Banki Føroya overtog aktiverne og de simple forpligtelser i den gamle Eik Banki. Den gamle Eik Banki gik konkurs; det gjorde Fionia Bank ikke. Eik Banki fortabte sit skattemæssige underskud; det gjorde Fionia Bank ikke. Hvordan kunne sygehusdirektøren dog være uvidende om det? Han havde dog selv været engageret i et forsøg på at overtage Fionia Bank; han havde haft lejlighed til at kigge sig rundt i datarummet.

Forklaringen på, at rekonstruktionen af Fionia Bank og Eik Banki blev grebet forskelligt an, er i øvrigt simpel. Skattamálið i sin helhed er rørende simpel; kun Súi Schwartz Jacobsen og Eyðun Mørkøre – de uheldige helte, som Johnny red til hjælp – mente noget andet.

Den gamle Eik Banki havde optaget et ansvarligt lån på 1 milliard kroner, der ikke var omfattet af statsgarantien. Også Fionia Bank havde optaget et ansvarligt lån, men det var optaget hos FS. Der var for FS ikke nogen grund til at lade Fionia Bank gå konkurs; tværtimod, det ville have kostet et skatteaktiv til en anslået værdi af 340 millioner kroner. Ved Eik Bankis konkurs blev FS frigjort

fra en forpligtelse på 1 milliard kroner; denne forpligtelse kunne på ingen måde opvejes af værdien af det skattemæssige underskud i den gamle bank.

Der var for Eik Banki ikke nogen lære at drage af rekonstruktionen af Fionia Bank. Overhovedet ikke. Siden december 2016 havde JíG været vidende om, at der var en konkurs til forskel på Eik og Fionia. Det må undre, at direktøren ikke fandt anledning til at revidere sin opfattelse, der byggede på en mangelfuld viden om, hvorledes Fionia og Eik blev rekonstrueret. Det er beklageligt og uforståeligt, at JíG i 2017 fortsatte sine forsøg på at påvirke medierne med en helt igennem fejlagtig opfattelse.

Man undrer sig over, hvorledes KvF's dækning af Skattamálið mon var faldet ud, om JíG havde været direktør for KvF, og ikke Landsjúkrahúsið, da sagen tog sin begyndelse i februar 2016.